

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔

สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชน และสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิตเกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ได้ดำเนินการโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดทำแบบสรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว

สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔
กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. ที่มาและความสำคัญ	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน	๒
๓. ระยะเวลาการดำเนินงาน	๒
๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน	๒
๕. ผลการดำเนินโครงการส่งเสริมกาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๕
๖. ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการฯ ปี ๒๕๖๖	๙

สรุปผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๑. ที่มาและความสำคัญ

แต่เดิม ศพก. เขตบางแคเป็นศพก. เครือข่ายภายใต้ศพก. เขตภาษีเจริญ เป็นระยะเวลา ๔ ปี นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ภายใต้ความดูแลของสำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ในอดีตไร่เหมือนจันทร์ มีกิจกรรมการปลูกกล้วยไม้ตัดดอกผสมกับการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ แต่เนื่องจากมีความต้องการให้สินค้าเกษตรภายในศูนย์เป็นสินค้าปลอดภัยจากสารเคมีร้อยเปอร์เซ็นต์จึงเลิกปลูกกล้วยไม้ หันมาผลิตพืชผักเพียงอย่างเดียว

ในอดีตไร่เหมือนจันทร์เคยปลูกเมล่อนแบบใช้สารเคมี แต่เพราะคุณพิชัย วิทยาทัทษังวงศ์ อยากทำให้ไร่เหมือนจันทร์แห่งนี้เป็นสถานที่พักผ่อนของครอบครัวและเพื่อนฝูง ประกอบกับเมื่อได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ธงชนะ พรหมมี ผู้รู้ด้านกระบวนการเกษตรอินทรีย์อย่างถ่องแท้ จึงเลิกใช้สารเคมีหันมาสู่กระบวนการเกษตรอินทรีย์อย่างเต็มตัว ในช่วงแรกพบเจอปัญหามากมาย แต่ด้วยความช่วยเหลือและการประคับประคองของเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ทำให้ผ่านพ้นอุปสรรคและประสบความสำเร็จได้ ซึ่งการปลูกเมล่อนอินทรีย์ต้องมีความใส่ใจเป็นอย่างมาก ในอดีตเมื่อฉีดพ่นสารเคมีแล้วก็ปล่อยทิ้งได้ แต่การปลูกแบบอินทรีย์ต้องพิถีพิถัน ต้องมีความใส่ใจมากกว่า ให้ความรู้สึกละเอียดต่างกัน เพราะนอกจากสบายใจและรู้สึกปลอดภัยสำหรับคนปลูกแล้วยังสบายใจเมื่อส่งต่อผลผลิตสู่ผู้บริโภค

ทั้งนี้ เมื่อทดลองปลูกเมล่อนด้วยกระบวนการเกษตรอินทรีย์ได้ประสบความสำเร็จ จึงขยายมาปลูกผักสวนครัวและผักสลัดเพิ่มเติม ซึ่งผลผลิตในแต่ละรอบ นอกจากบริโภคเองและแบ่งขายสร้างรายได้เลี้ยงดูครอบครัวแล้ว ยังเพียงพอที่จะแบ่งปันให้กับชุมชนและสังคมอีกด้วย

ต่อมาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย “ไร่เหมือนจันทร์” ได้รับการเสนอจากคณะกรรมการเครือข่ายศพก.และแปลงใหญ่ ระดับพื้นที่ (สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔) ให้เป็น ศพก.หลักของกรุงเทพมหานคร เมื่อปี ๒๕๖๔ โดยสาเหตุเป็นเพราะไร่เหมือนจันทร์แห่งนี้ มีความพร้อมด้านต่างๆ ตามองค์ประกอบของศูนย์เรียนรู้ และมีเกษตรกรรวมถึงประชาชนทั่วไปที่สนใจมาศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ศพก. เขตบางแค จึงเกิดขึ้นมานับแต่บัดนั้น

สำหรับไร่เหมือนจันทร์มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๐ ไร่ เปิดให้บริการให้เข้าเยี่ยมชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. (โดยสามารถนัดหมาย และสามารถกำหนดเวลาได้ตามความสะดวก) มีกิจกรรมเด่นคือการเยี่ยมชมและศึกษาการปลูกเมล่อนในโรงเรือนจำนวน ๑๑ โรงเรือน นอกจากนี้ยังมีการปลูกผักสวนครัวและผักสลัด ฟาร์มเปิดไข่ บ่อเลี้ยงปลา และยังมีส่วนของคาเฟ่และร้านอาหารที่นำผลผลิตจากศูนย์แห่งนี้มาเป็นวัตถุดิบ อีกทั้งมีโซนร้านอาหาร โดยเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.

๒. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

๒.๑ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒.๒ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓. ระยะเวลาดำเนินการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๑ การดำเนินงานในส่วนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่าย สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายละเอียดรายการกิจกรรมดังนี้

๔.๑ การพัฒนาศักยภาพของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่าย เป้าหมาย เป็นการพัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่ายให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้าน การเกษตรของชุมชน และเป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบด้วยการพัฒนา ศพก. หลัก และศูนย์เครือข่าย ดังนี้

๔.๑.๑ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป้าหมายหลัก ปี ๒๕๖๖ มุ่งเน้นพัฒนา ศพก. หลักสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า และพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปสนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้

๔.๑.๒ ต่อยอดศพก.เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรการพัฒนาศักยภาพ ศพก. ให้มีความพร้อมในการ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน เป็นสถานที่ให้บริการข่าวสาร บริการด้านการเกษตร

๔.๒ การพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. (ยกเว้น ศจช.และ ศตปช.)

เกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของศูนย์เครือข่าย (ยกเว้น ศจช.และ ศตปช.) เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ทาง การเกษตรด้านต่างๆ โดยการจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาศูนย์เครือข่ายพร้อมทั้งเสนอให้ทราบและ ดำเนินการพัฒนาศูนย์เครือข่ายตามแผนอย่างน้อย ๓ ศูนย์ โดยมีกรอบการพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

๔.๒.๑ เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีการทำงานเชื่อมโยงกับ ศพก. มาอย่างต่อเนื่อง และมีการบันทึก ข้อมูล ในระบบรายงาน ศพก. (<https://learningppint.doae.go.th/login>) หัวข้อ "รายงานการดำเนินงานศูนย์ เครือข่ายของ ศพก."

๔.๒.๒ เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีศักยภาพในการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. แต่ยังไม่ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

๔.๒.๓ เป็นศูนย์เครือข่ายที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. จาก กรมส่งเสริมการเกษตรในปี ๒๕๖๕

๔.๒.๔ ในการพิจารณาคัดเลือกศูนย์เครือข่าย ขอให้เป็นมติคณะกรรมการ ศพก. และปรากฏใน รายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ด้วย

๔.๓ การพัฒนาเกษตรกร

๔.๓.๑ การอบรมเกษตรกรผู้นำโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำเกษตรกรรายใหม่หรือเกษตรกรที่เป็นสมาชิก แปลงใหญ่ หรือเกษตรกรที่เตรียมเพื่อจะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน ๓๐ ราย/อำเภอ เพื่อบ่มเพาะ เกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยให้แต่ละอำเภอวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตพืชในพื้นที่และ เลือกพืชที่น่าสนใจหรือพืชเศรษฐกิจหลักของพื้นที่นั้น ๑ ชนิด หรือประเด็นการเกษตรที่ต้องการพัฒนาของพื้นที่ นั้น ๆ เพื่อกำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติให้กับเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการ เรียนรู้ ที่กำหนด เน้นการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ซึ่งกำหนดให้จัดการเรียนรู้ ๒ ครั้ง และให้มี การศึกษาดูงาน ณ สถานที่ที่มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ หรือประเด็น เนื้อหาวิชาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่อบรม จำนวน ๑ ครั้ง สำหรับสถานที่จัดการเรียนรู้นั้นสามารถจัด อบรมได้ที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่าย ตามที่คณะกรรมการ ศพก. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสม โดย สามารถบูรณาการโครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาสนับสนุน การดำเนินการได้ ตลอดจนการเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรมการเกษตร จากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center) มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ และเมื่อ ดำเนินการอบรมเกษตรกรในแต่ละครั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้บันทึกข้อมูลการอบรมเกษตรกรผู้นำในระบบรายงาน ศพก. (<https://learningpoint.doe.go.th/login>)

๔.๔ การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๔.๔.๑ การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และแปลงใหญ่ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ศพก. ให้เกิดเป็นรูปธรรม จึงจัดให้มีเวทีเชื่อมโยง ศพก. และแปลงใหญ่ในทุกระดับให้เกิดการประสานการทำงานเครือข่ายด้านการผลิต ด้านการตลาดรวมทั้งองค์ความรู้ต่างๆ โดยมี ศพก. และศูนย์เครือข่าย เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนเป็นการบ่มเพาะเกษตรกรที่เข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ต่อไป โดยให้คณะกรรมการ เครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงการดำเนินงานกันทั้งระดับจังหวัด และ คณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ ประกอบด้วย

๑) การประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ โดยเกษตรกรต้นแบบ (ประธานคณะกรรมการ ศพก.) ร่วมกับแปลงใหญ่ และเกษตรกรอำเภอจัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของศพก.และแปลงใหญ่ การรับรองศูนย์เครือข่าย การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน การสรุปผลการดำเนินงาน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม โดยเป็นการจัดการประชุมรูปแบบปกติจำนวน ๔ ครั้ง เป้าหมาย คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ/เจ้าหน้าที่/ตัวแทนหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องและดำเนินงานร่วมกัน ผู้เข้าร่วมจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน/ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ประชุมที่ ศพก.เขตบางแค แขวงบางไผ่ เขตบางแค

- วางแผนการขับเคลื่อนการบูรณาการด้านการผลิต / การตลาด และองค์ความรู้ด้านต่างๆ ระหว่าง ศพก. และแปลงใหญ่ / เสนอปัญหา / แนวทางการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ / ประเด็นเร่งด่วน / องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ / แจ้งข้อราชการ/ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง / อื่น ๆ

ครั้งที่ ๒ ประชุมที่ ศพก.เครือข่ายการปลูกอินทผลัม แขวงบางหว้าเขตภาษีเจริญ

- ติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. / แปลงใหญ่ / เสนอองค์ความรู้ที่มีความจำเป็น ในการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ / เสนอปัญหา / แนวทางการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ /

สรุปผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ / ประเด็นเร่งด่วน / องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ / แจ้งข้อราชการ / ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง /อื่น ๆ

ครั้งที่ ๓ ประชุมที่ ศพก.เครือข่ายการทำการเกษตรในเมือง แขวงบางจาก เขตภาษีเจริญ

- ติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. / แผลงใหญ่ / เสนอองค์ความรู้ที่มี

ความจำเป็น ในการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ / เสนอปัญหา / แนวทางการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ / ประเด็นเร่งด่วน / องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ / แจ้งข้อราชการ / ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง / อื่น ๆ

ครั้งที่ ๔ ประชุมที่ ศพก.เครือข่ายศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน แขวงหนองแขม เขตหนองแขม

- สรุปผลการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.และแผลงใหญ่ ปี ๒๕๖๖ / การปรับเปลี่ยน ศพก.

หลักแห่งใหม่ / เสนอปัญหา / แนวทางการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ / ประเด็นเร่งด่วน / องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ / แจ้งข้อราชการ / ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง / อื่น ๆ

การปรับเปลี่ยน ศพก. หลักแห่งใหม่

นายพิชัย วิทยาพิทักษ์วงศ์ ประธาน ศพก. เขตบางแค (ไร่เหมือนจันทร์) ได้เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ และได้ฌาปนกิจศพ เมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ แล้วนั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ได้สอบถามกับภรรยา นายพิชัย วิทยาพิทักษ์วงศ์ เรื่องการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) แล้ว ภรรยา นายพิชัย วิทยาพิทักษ์วงศ์ ให้ความเห็นว่า การทำการเกษตรยังคงดำเนินการต่อไป แต่ในส่วนของการดำเนินงาน ศพก. ไม่สะดวกที่จะดำเนินการต่อ เนื่องจากตนเองมีภารกิจมาก อาจไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆเหมือนที่ผ่านมา กอปรกับไม่สามารถขับรถยนต์เองได้ เกรงว่าการไป ประชุมหรือร่วมกิจกรรมต่างๆ จะไม่สะดวก แต่หากเจ้าหน้าที่จะมาใช้พื้นที่บริเวณไร่เหมือนจันทร์ในการจัด กิจกรรมต่างๆ สามารถเข้ามาได้ตามปกติ และยินดีต้อนรับเสมอ

ที่ประชุมจึงมีมติให้ ศูนย์เรียนรู้การทำการเกษตรในเมือง แขวงบางจาก ซึ่งมีเกษตรกรต้นแบบได้แก่ นายกิตติศักดิ์ เต่าประเสริฐ เป็น เกษตรกรต้นแบบ และศพก. หลัก แห่งใหม่ แทน ศพก. เขตบางแค

โดยจะใช้ชื่อว่า “ศพก. เขตภาษีเจริญ” มีชนิดสินค้าหลัก ได้แก่ เกษตรผสมผสาน โดยมีองค์ประกอบหลัก ๔ ส่วน ดังนี้

๑. เกษตรกรต้นแบบ: นายกิตติศักดิ์ เต่าประเสริฐ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีจิตอาสา มีองค์ความรู้ด้านการเกษตร เป็นที่ยอมรับและเป็นต้นแบบได้

๒. หลักสูตรเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

๒.๑ หลักสูตรหลัก : การทำการเกษตรในเมืองโดยใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า และการพัฒนาคุณภาพผลผลิต/ การจัดทำมาตรฐานการผลิต

๒.๒ หลักสูตรบังคับ : การทำการเกษตรผสมผสาน และเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๓ หลักสูตรเสริม : อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ สำหรับคนเมือง

๓. ฐานเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ๔ ฐาน คือ

๓.๑ ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตพืชในโรงเรือน

๓.๒ ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การปลูกพืชผสมผสานโดยใช้พื้นที่จำกัด

๓.๓ ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพเพื่อลดต้นทุน

๓.๔ ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การขยายพันธุ์พืชไว้ใช้เอง และเพื่อจำหน่าย

๔. แผลงเรียนรู้ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณบ้าน และ สวนเกษตรผสมผสาน โดยเป็นพื้นที่

ของนายกิตติศักดิ์ เองทั้งหมด

๒) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี ๒๕๖๖ สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๓ เป็นผู้ดำเนินการ โดยสำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ นำเกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๓๐ ราย

๕. ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สามารถสรุปผลการดำเนินงาน (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายละเอียด รายการกิจกรรมดังนี้

๕.๑ การพัฒนาศักยภาพของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และ ศูนย์เครือข่าย

๕.๑.๑ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีความ ต้องการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ ด้วยการจัดทำศูนย์และ ป้ายฐานเรียนรู้ต่างๆ (ศพก.การทำกรเกษตรในเมือง) แขวงบางจาก เขตภาษีเจริญ เนื่องจากศูนย์นี้เพิ่งได้รับการ คัดเลือกเป็นศพก.หลักแห่งใหม่แทนศพก.เก่า

๕.๒ การพัฒนาศูนย์เครือข่ายเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๕.๒.๑ ศูนย์เรียนรู้การผลิตและแปรรูปเตยหอม แขวงบางด้วน เขตภาษีเจริญ

ประธานศูนย์ ชื่อ นางอารมณ งามทอง มีการให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมและการให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้

๕.๒.๒ ศูนย์เรียนรู้การทำนาในในกรุง แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา

ประธานศูนย์ ชื่อ นายวินทร์ เขียวสะอาด มีการสนับสนุนป้ายศูนย์และป้ายองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้

๕.๓ การพัฒนาเกษตรกร

๕.๓.๑ การอบรมเกษตรกรผู้นำสำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำเกษตรกรรายใหม่ หรือเกษตรกรที่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ หรือเกษตรกรที่เตรียมเพื่อจะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน ๓๐ ราย โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่กำหนด เน้น กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ได้ดำเนินการจัดอบรม ๓ ครั้ง งบประมาณ ๑๘,๐๐๐ บาท ดังนี้

- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำครั้งที่ ๑ สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายการผลิตและแปรรูปเตยหอม แขวงบางด้วน เขตภาษีเจริญ บรรยายเรื่อง การจัดการโรคแมลงศัตรูพืช วิทยาการจากกลุ่มอารักขาพืชสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมอบรมทั้ง ๓๐ ราย ให้ความสนใจในหลักสูตรการเรียนรู้และตั้งใจฝึกปฏิบัติเป็นอย่างดี

- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายการผลิตและแปรรูปเตยหอม แขวงบางด้วน เขตภาษีเจริญ อบรมให้ความรู้เรื่องการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต วิทยาการโดย ผศ.ดร.นฤมล โพธิศรีทอง คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัย

- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำครั้งที่ ๓ สำนักงานเกษตรพื้นที่ ๔ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำครั้งที่ ๓ ในลักษณะการศึกษาดูงาน ในวันที่ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ สวนอีคณิชา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยหลักสูตรศึกษาดูงาน เรื่องการผลิตไม้ดอกไม้ประดับคุณภาพ

๖. ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการฯ ปี ๒๕๖๖

๖.๑ ปัญหา อุปสรรค

๑) เกษตรกรบางส่วนที่เข้าร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ เป็นผู้สูงอายุ ทำให้การเรียนรู้และการปฏิบัติ ค่อนข้างลำบาก

๒) สถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-๑๙ ทำให้เกษตรกรบางส่วนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ไม่สะดวกในการเข้าอบรม

๓) ในการศึกษาดูงานการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ เป็นการดำเนินการนอกสถานที่ ทำให้พบอุปสรรคในการเดินทางของเกษตรกร

๖.๒ แนวการแก้ไข ข้อเสนอแนะ

๑) หาเป้าหมายเกษตรกรใหม่ที่มีความพร้อม และจัดสถานที่อบรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๒) ปรับการสอนให้เข้าใจง่ายขึ้น เน้นการทำความเข้าใจ มากกว่าทฤษฎี